

Svensk författningssamling

Förordning om elnätsverksamhet

SFS 2022:585

Publicerad
den 31 maj 2022

Utfärdad den 25 maj 2022

Regeringen föreskriver¹ följande.

Förordningens innehåll

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om nätverksamhet i anslutning till ellagen (1997:857).

2 § Förordningen är meddelad med stöd av

- 3 kap. 10 § ellagen (1997:857) i fråga om 5–8 §§,
- 3 kap. 11 § ellagen i fråga om 9 §,
- 3 kap. 15 § ellagen i fråga om 10–12 §§,
- 3 kap. 17 § ellagen i fråga om 13–15 §§,
- 3 kap. 28 § ellagen i fråga om 17 §,
- 3 kap. 40 § ellagen i fråga om 18–22 §§,
- 3 kap. 47 § ellagen i fråga om 25 och 26 §§,
- 4 kap. 19 § ellagen i fråga om 28 §,
- 4 kap. 21 § ellagen i fråga om 29 §,
- 4 kap. 27 § ellagen i fråga om 31 §,
- 4 kap. 42 § ellagen i fråga om 32 och 33 §§,
- 12 kap. 17 § ellagen i fråga om 34–36 §§,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 16, 27 och 30 §§,
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Ord och uttryck

3 § Ord och uttryck som används i denna förordning har samma betydelse som i ellagen (1997:857).

Nätmyndighet

4 § Av 3 § elförordningen (2013:208) framgår att Energimarknadsinspektionen är nätmyndighet enligt 1 kap. 5 § ellagen (1997:857).

Stödtjänster

5 § Transmissionsnätsföretag ska

1. efter att ha inhämtat synpunkter från distributionsnätsföretag och andra berörda marknadsaktörer ta fram specifikationer för de icke frekvensrelate-

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU.

rade stödtjänster som företaget anskaffar och standardiserade marknadsprodukter för sådana tjänster, och

2. lämna specifikationerna och marknadsprodukterna till Energimarknadsinspektionen för godkännande.

6 § Energimarknadsinspektionen ska godkänna sådana specifikationer och marknadsprodukter som avses i 5 §, om de säkerställer ett faktiskt och icke-diskriminerande deltagande av berörda marknadsaktörer.

7 § Riktlinjer som ett distributionsnätsföretag tar fram för att upphandla produkter och tjänster som behövs för distributionsnätets effektiva, tillförlitliga och säkra drift ska vara objektiva, icke-diskriminerande och öppna för insyn.

Distributionsnätsföretaget ska inhämta synpunkter från transmissionsnätsföretag och andra berörda marknadsaktörer när det tar fram sådana riktlinjer.

8 § Energimarknadsinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om ett distributionsnätsföretags skyldigheter enligt 7 §.

Samarbete och informationsutbyte

9 § Distributionsnätsföretag ska utbyta och samordna information med transmissionsnätsföretag i syfte att

1. säkerställa ett optimalt utnyttjande av resurser,
2. säkerställa en säker och effektiv drift av systemet,
3. underlätta marknadsutvecklingen, och
4. säkerställa att den som är ansluten till elnätet kan delta på slutkunds-, grossist- och balansmarknaden.

Transmissionsnätsföretag ska utbyta och samordna information med distributionsnätsföretag för att nå de syften som anges i första stycket.

Flexibilitet i distributionsnät

10 § Ett distributionsnätsföretag ska

1. efter att ha inhämtat synpunkter från transmissionsnätsföretag och andra berörda marknadsaktörer ta fram specifikationer för de flexibilitets-tjänster som företaget anskaffar och standardiserade marknadsprodukter för sådana tjänster,
2. lämna specifikationerna och marknadsprodukterna till Energimarknadsinspektionen för godkännande, och
3. offentliggöra en förteckning över marknadsprodukterna efter det att Energimarknadsinspektionen har godkänt dem.

11 § Energimarknadsinspektionen ska godkänna sådana specifikationer och marknadsprodukter som avses i 10 §, om de säkerställer ett faktiskt och icke-diskriminerande deltagande av berörda marknadsaktörer.

12 § Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om hur en förteckning över marknadsprodukter ska offentliggöras enligt 10 § 3.

Nätutvecklingsplan för distributionsnätsföretag

13 § En nätutvecklingsplan som ett distributionsnätsföretag tar fram enligt 3 kap. 16 § ellagen (1997:857) ska

1. redogöra för behovet av flexibilitetstjänster på medellång och lång sikt,

2. ange planerade investeringar under de kommande fem till tio åren med betoning på den huvudsakliga distributionsinfrastruktur som krävs för att ansluta ny produktionskapacitet och ny last, och

3. redogöra för de resurser som ska användas som ett alternativ till en utbyggnad av elnätet.

14 § Ett distributionsnätsföretag ska samråda med transmissionsnätsföretag och berörda systemanvändare när det tar fram en nätutvecklingsplan enligt 3 kap. 16 § ellagen (1997:857). Resultatet av samrådet ska offentliggöras tillsammans med nätutvecklingsplanen och överlämnas till Energimarknadsinspektionen.

15 § Energimarknadsinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om

1. vad en nätutvecklingsplan ska innehålla och hur den ska tas fram, och
2. offentliggörandet av nätutvecklingsplanen och vilka uppgifter som ska offentliggöras tillsammans med planen.

Åtskillnad av distribution

16 § Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1. innehållet i övervakningsplanen enligt 3 kap. 25 § ellagen (1997:857),
2. att utse en övervakningsansvarig och hans eller hennes uppgifter enligt 3 kap. 26 § 1 ellagen, och
3. offentliggörandet av den årliga rapporten enligt 3 kap. 26 § 2 ellagen.

17 § Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om undantag från kraven i 3 kap. 24–27 §§ ellagen (1997:857) i fråga om distributionsnätsföretag vars ledningar i huvudsak matar in el från anläggningar för produktion av förnybar el. Undantag får dock inte göras för distributionsnätsföretag som avses i 3 kap. 21 § ellagen.

Energilagringensanläggningar

18 § Energimarknadsinspektionen får i det enskilda fallet bevilja dispens från förbudet för nätföretag att äga, utveckla, förvalta eller driva en energilagringensanläggning enligt 3 kap. 39 § ellagen (1997:857) om

1. andra aktörer än nätföretaget, efter ett icke-diskriminerande anbudsförfarande som är öppet för insyn och som har granskats och godkänts av Energimarknadsinspektionen, inte har

a) medgetts rätt att äga, utveckla, förvalta eller driva en sådan anläggning, eller

b) kunnat tillhandahålla motsvarande energilagringstjänst till en rimlig kostnad eller inom en rimlig tid,

2. anläggningen är nödvändig för att nätföretaget ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt 3 kap. 1 § ellagen,

3. anläggningen inte används för att köpa eller sälja el på slutkunds-, grossist- och balansmarknader, och

4. Energimarknadsinspektionen har bedömt behovet av ett sådant undantag och gjort en bedömning av anbudsförfarandet.

19 § Om Energimarknadsinspektionen beviljar dispens enligt 18 §, ska den hålla ett offentligt samråd om befintliga energilagringensanläggningar för att bedöma tillgängligheten och intresset av att investera i sådana anläggningar. Samråd ska ske minst vart femte år, dock tidigast två år efter det att en dispens har beviljats eller ett samråd har avslutats.

20 § Om samrådet enligt 19 § visar att tredje part kan äga eller driva en energilagransanläggning på ett kostnadseffektivt sätt, ska Energimarknadsinspektionen besluta att dispensen ska upphöra att gälla 18 månader efter det att samrådet avslutats.

21 § Det som anges i 19 och 20 §§ gäller inte i fråga om energilagransanläggningar som

1. ägs eller drivs av ett
 - a) distributionsnätsföretag som har tagit ett slutgiltigt investeringsbeslut före den 4 juli 2019, om anläggningen har anslutits till elnätet senast den 3 juli 2021, eller
 - b) transmissionsnätsföretag som har tagit ett slutgiltigt investeringsbeslut före den 1 januari 2025, om anläggningen har anslutits till elnätet senast den 31 december 2026,
2. har integrerats i elnätet,
3. används endast för omedelbart återställande av nätsäkerheten vid oplanerade händelser i elnätet, och
4. inte används för att köpa eller sälja el på slutkunds-, grossist- och balansmarknader.

22 § Om Energimarknadsinspektionen beviljar ett transmissionsnätsföretag dispens enligt 18 §, ska myndigheten anmäla beslutet till Europeiska kommissionen och Acer tillsammans med relevant information om ansökan och om skälen för att bevilja undantag.

Efterfrågeflexibilitet

23 § Energimarknadsinspektionen ska årligen sammanställa och offentliggöra de tekniska krav och andra villkor som finns för tillhandahållandet av tjänster i form av ändrad elförbrukning.

Ersättning vid inmatning av el

24 § Ersättning enligt 3 kap. 43 § ellagen (1997:857) ska beräknas enligt följande.

Det värde som avses i 3 kap. 43 § andra stycket 1 ellagen ska beräknas utifrån den minskning av energiförlusterna i nätföretagets ledningsnät som uppstår på grund av att anläggningen matar in el på nätet och ersätts i förhållande till mängden inmatad el samt till när denna inmatning sker.

Vid beräkning av det värde som avses i 3 kap. 43 § andra stycket 2 ellagen ska följande bedömningsgrunder beaktas:

1. produktionsanläggningens effektleveransförmåga,
2. produktionsanläggningens driftsäkerhet och den överenskommelse som kan finnas mellan nätföretaget och anläggningshavaren om när produktionsanläggningen planeras vara i drift, och
3. mängden inmatad el och när denna inmatning sker.

Underlag och information om leveranssäkerheten i distributionsnäten

25 § Rapportering av elavbrott enligt 3 kap. 47 § 3 ellagen (1997:857) ska göras till Energimarknadsinspektionen.

26 § Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om

1. innehållet i samt redovisning och offentliggörande av analyser och åtgärdsplaner enligt 3 kap. 45 § ellagen (1997:857),

2. information till elanvändarna enligt 3 kap. 46 § ellagen,
3. skyldighet att rapportera elavbrott till Energimarknadsinspektionen, och
4. undantag från kraven i 3 kap. 45 och 46 §§ ellagen i fråga om ledningar som i huvudsak matar in el från anläggningar för produktion av förnybar el.

Tidsplaner för anslutning

27 § Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om tidsplaner för anslutning enligt 4 kap. 8 § ellagen (1997:857).

God kvalitet på överföringen av el

28 § Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om innebörden av att överföringen av el har god kvalitet enligt 4 kap. 18 § ellagen (1997:857).

Undantag från funktionskravet vid överföring av el

29 § Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om undantag från kravet i 4 kap. 20 § ellagen (1997:857) om att avbrott i överföringen av el till en elanvändare inte får överstiga en viss tid.

Uppgifter om villkor för överföring

30 § Energimarknadsinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1. nätföretagets skyldighet att offentliggöra uppgifter om avgifter och övriga villkor för överföring av el enligt 4 kap. 23 § 2 ellagen (1997:857), och
2. nätföretagets skyldighet enligt 4 kap. 25 § ellagen att informera elanvändarna om
 - a) hur avgifterna för överföring av el är utformade, och
 - b) vilka möjligheter elanvändarna har att påverka sina kostnader för överföring av el genom att välja andra avtalsvillkor eller ändra förbrukningsmönster.

Utformning av avgifter för överföring av el

31 § Energimarknadsinspektionen får meddela föreskrifter om hur avgifterna för överföring av el ska utformas för att främja ett effektivt utnyttjande av elnätet eller en effektiv elproduktion och elanvändning.

Nätföretagets faktura

32 § Ett nätföretags faktura till en elanvändare ska ange

1. det belopp som ska betalas,
2. en uppdelning av beloppet i komponenter,
3. förfallodag,
4. de aktuella priser som fakturan grundas på, och
5. i förekommande fall, om avtalet föreskriver en framtida ändring av produkten eller priset tillsammans med det datum då ändringen träder i kraft.

33 § Energimarknadsinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om vilken information som ett nätföretags faktura ska innehålla och hur fakturan ska utformas.

34 § Ett nätföretag ska lämna uppgifter till Energimarknadsinspektionen om utvecklingen av smarta elnät.

Med smarta elnät avses

1. elnät som möjliggör kostnadseffektiv integrering och aktiv kontroll av beteendet och åtgärderna hos den som är ansluten till elnätet och där nätföretaget digitalt kan få information om användarnas förbrukning och produktion av el, och

2. informations- och kommunikationsteknik för kommunikation med nätföretag, producenter, elanvändare och energilagringsanläggningar i syfte att överföra el på ett hållbart, kostnadseffektivt och säkert sätt.

35 § Ett nätföretag ska lämna uppgifter till Energimarknadsinspektionen om den tid som det har tagit att reparera en anläggning efter ett oplanerat elavbrott.

36 § Energimarknadsinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter enligt 34 och 35 §§.

Överklagande

37 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2022.

På regeringens vägnar

TOMAS ENEROTH

Andreas Lindholm
(Infrastrukturdepartementet)